

Акценти

Адрес на редакцията: гр. Казанлък, бул. "Розова долина" 100, офис 8 (срещу Митницата)

ДА СИ ПРЪВ Е ЗАДЪЛЖАВАЩО

Това чуха първите 85 студенти-колежани от първия випуск на открития през седмицата Технически колеж-Казанлък към Технически университет в София. Проправяна и отглеждана в продължение на няколко кметски мандата и много усилено и целенасочено

ническо училище, стана реален факт на 23 октомври.

Ден преди да отбележи своя 72-и рожден ден, Техническият университет в София умножи броя на коледжите си, записвайки този в Казанлък под номер 3. На събитието присъства-

на академичната общност, местния бизнес, законотворци, граждани.

Вицепремиерът Валери Симеонов лично уважи официалното откриване на първата учебна година на Техническият колеж в Казанлък към Технически университет-София. Самият той,

Те имат принос за колежа

през последните два идея - Казанлък да има висше тех-

ха представители на най-високо държавно ниво,

инженер по образование - завършил електроинженерство в някогашното ВМЕИ - София, днес Технически университет, подчерта, че през последните години в страната ни не е откривано ново висше техническо учебно заведение и че след бума на студенти по различни други специалности, които след това заминават за чужбина, където работят нискоквалифицирана работа, е крайно време да се създават повече инженери. „Инженер - това звучи гордо“, заяви вицепремиерът Симеонов. Той поздрави за усилията, довели до положителния краен резултат, кмета на община Казанлък Галина Стоянова и местния бизнес, както и ректора на Техническият университет проф. Георги Михов, който е откликнал на желанието на Казанлък да има висше учебно заведение.

Вие сте най-патриотичното висше учебно заведение, каза вицепремиерът на ректора на ТУ-София.

Водосвет, отслужен от Старозагорския митрополит Киприан, в съслужие със свещеници от Стара Загора и Казанлък, даде старта на първата академична година в казанлъшкия колеж.

УЧЕНИ И БИЗНЕС:

Не ниската раждаемост, а високата смъртност и големият брой хора без средно образование са основните проблеми пред икономиката ни, според учените.

Дереджето, до което сме докарали държавата, се нуждае от специално „саниране“ и ремонт.

„Българският ни индивидуализъм не е най-доброто нещо. Трябва да научим децата да работят в екип, да мислят, да разсъждават. Да направим така, щото информационните технологии да не са средство за развлечения на децата ни, а средство за обучение. Неприятен е фактът, че образованието сега не е ценност и не е приоритет в много български семейства“.

Тази теза изрази през учени, представители на бизнеса и образованието, на медиите в Казанлък, академик Стефан Воденичаров по време на националната научна конференция, домакинствана от Регионалния академичен център - РАЦ към БАН в Казанлък на тема: „Национална и регионална икономика - актуално състояние, потенциал и перспективи“.

По време на форума, провеждан в такъв формат за втори път в града, бяха изразени различни тези, представени бяха национални и регионални разделения и изводи на български учени и университетски преподаватели, касаещи обективното състояние, потенциал и проблеми на българската икономика, в контекста на образованието и иновациите.

Продължава на стр. 3

ФУТБОЛНИЯТ „АРСЕНАЛ“ СЕ МЕРИ ПО НАЙ-ГОЛЕМИТЕ

100 казанлъшки деца тренират във Футболен клуб „Арсенал 2000“. Разпределени са в четири възрастови групи - подготвителна, деца, младоша и старша възраст. Отборите на младшата и старшата възраст безапелационно са Номер 1 в регионалните първенства в област Стара Загора, без нито една загуба досега. Всички момчета, от децата до юношите, са в пълна спортна екипировка, носеща знака на фирмения

отбор - от официалните екипи, през тренировъчното облекло, до шапките и раниците. Визия, която, прибавена към успехите на терена, буди уважение, дори и завист сред съперниците на арсеналските футболисти.

Спортът в „Арсенал“ винаги е бил на почит

В годините неговите отбори са участвали във всички работнически първенства и са печелили призовите места - каза председателят на Управителния съвет на ФК „Арсенал 2000“ Янко Костадинов, директор „Финанси и икономика на „Арсенал“ АД. - Това се дължи на факта, че ръководството на предприятието е създавало база за различни видове спорт. Стадионът на „Арсенал“, изграден през 1956-1958 година, е най-старият в общината и в годините, както и футболът, е бил поддържан на различно ниво. Имало е силни години, имало е мъжки отбори, които са били водещи в Трета футболна лига, но това приключва около 1995 година. След това в значителен период може да се каже, че няма футбол в „Арсенал“. Стадионът е бил позанемарен и неизползваем, сградите, където са съблекалните и складовите - също. Около 2010 година възниква отново идеята, подкрепена от ръководството на дружеството и идваща от синдикатите, основно от Атанас Бозов, председател на КНСБ, който е бивш футболист в отбора на „Арсенал“.

Продължава на стр. 4

МОТИВИРАЙТЕ

своите служители, клиенти и партньори

Edenred | Идънред България | www.edenred.bg
Тел: +359 2 974 0220 | bulgaria@edenred.com

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев.

Редакция: Деляна Бобева - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Първолеа Петкова, Мария Пискова, Миран Маденджиян, Юлия Младенова, Венко Юнаков.

Със съдействието на КНСБ и КТ "Подкрепа" в "Арсенал" АД.

Продължава на стр. 3

АРСЕНАЛСКИТЕ ВИК-АРИСТОКРАТИ ИЛИ ДРУГИЯТ АРСЕНАЛСКИ СВЯТ - 12/170

Това е едно по-различно място в „Арсенал“.

С друг дух и друга атмосфера.

Личи още от входа, където те посреща скромна, но с мерак направена собственооръчно и с подръчни средства и непотребни материали малка градинка и кътче за отдих. Така, че да е красиво и да носи удоволствие в онези 15 минути, отредени за почивка.

На ентузиазма ми за снимки

чи.

Те са тези, които отстраняват всички Вик-аварии на територията на огромното дружество, отделно от това изпълняват и други локални задачи и отговарят за всичко, свързано с вода, пара и въздух.

В колектива от близо 60 души си има специални правила, които посрещат още от портала на цеха. Правила, вдъхновени и в авторство с началника, на база личен опит, пряко

на работническата класа, горд от статута си, ти винаги го изразявай със скромно поведение, опрятен външен вид и безупречно поддържан инструмент“.

Достатъчно красноречиво, за да се ориентираш, че си в „друг свят“.

В който по стените му са чинно подредени, описани, надписани и датирани хронологично хиляди различни екземпляри, достойни за пореден ретро-музей

не... душ.

За Тодор Игнатов експонатите в този уникален музей на „Арсенал“ са безценни, защото носят отпечатъка на своето време и хората от него. И много „казват“, откъд двата пръста ръжда или котлен камък, трупан с годините.

Специално място в „музея“ е отделено на намерените предмети по време на отстраняването на различните аварии. Най-интересни са експонатите, открити в

радиоапарати, намерени в различните цехове, телефони – антики, грамофони, печки за отопление, части от водопроводни кранове, предупредителни табели, висящи в секретните някога цехове, гипсови пластики, красили началнически кабинети, стари куфари, служили на някогашните арсеналски кадри, както и портрети на световни физици, руски и западноевропейски класици. За разкош - дузина стари географски и исторически карти, Менделеевата таблица и мотивиращи лозунги.

Сред „бисерите“ в своеобразния музей на миналото в цех 170 на завод 12 са и старият часовник от кабинета на изпълнителния директор на фирмата, старото заводско постово табло на Ведомствената служба за охрана /милиция/, при това - с възстановен пулт и напълно работещо, старият герб на Народната република, в рамка - Постановление то на Министерския съвет на НРБ за намаляването на цените на потребителските стоки и услуги, публикувано във вестник „Работническо дело“, табла със старите банкноти на НРБ в комбина с уникални стари портрети на Светите братя първоучители Кирил и Методий.

На почетно място в старата сграда от началото на 20-ти век е и своеобразният Ор-

Колективът на 12/170

отражение на действителността и ежедневието на „Вик-аристократите“.

Важно е човек да усеща уважение

началникът тук от повече от 2 десетилетия Тодор Игнатов е, меко казано, учуден. За него нещата са прости и те изглеждат така: лошо ли е да си създадеш един малък рай?

Още повече, ако познаваш всички европейски пътища, кръстосани по няколко пъти назад в годините и запазени в 500 магнитчета у дома.

В тази му философия, пренесена от личния живот в професионалния, подчинените му служители от цех 170 на Завод 12 - от звеното за поддръжка и външни комуникации в „Арсенал“, са свикнали. Нещо повече: те също са ги приели като своя професионална мяра. Затова са и момчетата, които могат всичко. Ежедневието им никога не се повтаря, макар отстрани да изглежда иначе.

Имат си своите професионални „екшъни“ и рутинни зада-

към труда си, както и да цени този на колегите си, е друга максима за началника Игнатов.

Затова в бригадата едновременно се ценят, както старанието в ежедневието задачи, така и отношението към обикновените битовизми: като да оставиш чисто след себе си, да пазиш имуществото, да си отговорен към работата си и да даваш в нея максимума, на който си способен, да уважаваш този до теб, да пазиш общата чест.

Още от входа на цеха, сгушен в някогашната арсеналска конюшня от времето на първопроходците в оръжбното дружество, те посреща безапелационното:

„Водопроводчик, помни: ти си аристократ

на българската техническа находчивост /а в някои отношения и мързел/, на разноликото минало и неговите пъстри и противоречиви очи.

В своеобразната колекция, вдъхновена от началника и трупана две десетилетия, от авария на авария, дан имат всички работещи в цех 170 на завод 12. Експонатите в този нетипичен арсеналски „музей“ са различни, но преимуществено са тези с професионалната ориентация на колектива – Вик-части, модули и какви ли не джаджи и находки, намирани при отстраняването на различните аварии на територията на дружеството.

Голяма част от музейните „експонати“ - различни спирателни Вик-кранове, тръби и други части, са буквално антики, защото не се произвеждат от десетилетия, някои даже от век. Има и такива, които са ярка демонстрация на човешкия технически гений, своеобразно ноу-хау, като това да пригодиш част от някогашна самобръсначка за врътка към спирателен кран или част от лейка да ста-

тоалетни или санитарни помещения: десертни лъжички, рулетки, мобилни телефони и... чисто нов айфон. Няма ал даже седмица. След като момчетата от „Поддръжката и външните комуникации“ го извадили... даже тръгнал.

В музейната колекция има и малка част трофеи на „бивши“. Тоест, кадри с провинения, с които началникът се е разделил. От този сектор надничат бирени кутии, бутилки от водка и други подобни. Има и специална „политическа“ част, посветена на миналото ни и историята.

В другия музейен ъгъл чинно, на сектори и без бележки, са подредени различни знамена на славата, с които са отличавани колективи - първенци по нещо си, в снимки цялото Политбюро на БКП от 60-те, 70-те и 80-те години на миналия век, медали и трофеи на спортистите от фирмата, стари

ден на храбростта на водопроводчиците на „Арсенал“: ръчно изработено арт произведение, състоящо се от спирателни кранове, ключове и ръждашала лопата.

С безапелационното послание:

„Те са тук по-малко от трийсетина, сами пред водната стихия, по-скоро животът, отколкото предаността към фирмата ще ги изостава. В тяхна чест ръководството на фирмата издига този монумент“.

Един друг, непознат свят зад портала на голямата фирма.

В който е вълнуващо да надничнеш.

И чест - да останеш.

Деляна Бобева

Продължава от стр. 1

ДА СИ ПРЪВ Е ЗАДЪЛЖАВАЩО

В академичното си първо слово пред студентите в Казанлък, ректорът на Технически университет проф. д-н инж. Георги Михов благодари на кмета на община Казанлък и на фирмите на територията на общината за това, че са проявили настойчивост и последователност при отстояването на желанието си да се разкрие колеж в града, който да подготвя технически кадри, необходими на бизнеса. „Добре дошли в 130-хилядното семейство на Технически университет-София“, с тези

мир Спасов даде висока оценка за постигнатата мечта на казанлъчани да имат ВУЗ в града.

В доста нестандартен, но определено запомнящ се интелигентен, стил директорът на Технически колеж проф. Ивайло Ганев поздрави всички с откриването на новото учебно заведение. Той подчерта, че до този момент Казанлък е бил известен с розите и тракийските царе, а отсега нататък – и със своите студенти. На тях той пожела здраве, за да могат да издържат на ученето.

думи проф. Михов приветства всички новоприети студенти, като им пожела да са пример за тези, които идват след тях. Да си пръв е задължаващо, каза ректорът на студентите, като ги увери, че в Колежа те ще получават съвременни знания и компетенции, съобразени с нуждите на страната.

Кметът на община Казанлък Галина Стоянова проследи нелекия, но завършил с успех, път към откриване на висше учебно заведение в града на розите. По думите ѝ, откриването на колежа е едно родолюбиво дело, а не на „въпреки“. Тя подчерта заслугите за това на бившия кмет на общината Стефан Дамьянов, на народния представител в 43-то НС Нено Влайков и на всички настоящи народни представители не само от Старозагорски, но и от Великотърновски избирателен район, на експертствата на образованието проф. Тодор Танев, на сегашния образователен министър Красимир Вълчев и на съветника на Президента Николай Копринков, който има особена заслуга по акредитирането на колежа. В своите думи на благодарност към хората, спомогнали за реализирането на идеята, кметът посочи още акад. Стефан Воденичаров, бивш председател на БАН, и инж. Владимир Чучумишев, координатор на Регионалния академичен център – Казанлък, ръководител на отдел „Техническо развитие“ в „Арсенал“ АД и общински съветник от групата „Експерти за Казанлък“. „Казанлъшкият бизнес беше до мен, – продължи кметът Стоянова, – както и областният управител на Стара Загора Гергана Микова. Но най-яростният защитник на нашата кауза бе вицепремиерът Валери Симеонов, който хареса нашия град и се почувства свързан с него. Благодаря на ректора на Технически университет проф. Георги Михов и на директора на Технически колеж проф. Ивайло Ганев, които откликнаха на нашите искания и ни подадоха ръка“, каза Стоянова.

За оказаното съдействие при създаването на Технически колеж-Казанлък тя връчи на вицепремиера благодарствена грамота.

От името на местния бизнес прокурирът на „М+С Хидравлик“ Влади-

За първи път в историята на Казанлък, на 23 октомври 2017 година, прозвуча студентският химн Gaudeamus igitur. За първи път прозвуча и химнът на Технически университет-София в изпълнение на известния български певец Михаил Белчев.

На откриването на Технически колеж в града на розите присъства и професор д-р Теньо Попминчев, който бе обявен за един от десетимата най-обещаващи учени в света в класация на авторитетното научнопопулярно списание Science News. Проф. Попминчев е възпитаник на ПМГ „Никола Обрешков“ и на Школата по физика на учителя Теодосий Теодосиев. Той е носител на Почетния знак на Президента на Република България.

Цяло съзвездие от учени уважи откриването на колежа в Казанлък – проф. Валери Младенов бе водещ на церемонията, а ректорът на ТУ-София проф. Георги Михов и директорът на колежа проф. Ивайло Ганев бяха облекли официалните си тоги за тържественото събитие. Съветникът на президента Николай Копринков, народните представители Радостин Танев, Борис Кърчев, доц. д-р Милен Михов и Донка Симеонова, акад. Стефан Воденичаров, проф. Тодор Танев, проф. Костадин Костадинов, доц. Пламен Угринов, преподаватели, представители на бизнеса, студенти, граждани присъстваха на дългоочакваното събитие, което се проведе в Младежкия дом на Казанлък. Най-голям брой са колежаните, които работят в „Арсенал“ АД. Представители на дружеството в тържественото откриване бяха инж. Христо Стрешков, директор по техническите въпроси на фирмата, и инж. Владимир Чучумишев, ръководител на отдел „Техническо развитие“.

В колежа в Казанлък, който е най-новият към ТУ-София, вече са записани 85 студенти. Те ще бъдат разпределени в 4 групи и ще се обучават по специалността „Технология на машиностроенето“.

Юлия Младенова

Продължава от стр. 1

УЧЕНИ И БИЗНЕС...

Академик Стефан Воденичаров за пореден път подкрепи и приветства създаването на Технически колеж в Казанлък с мотива, че „при сегашния спад на морала в нашето общество университетите в градовете се превръщат в културни центрове“.

Почетният председател на БАН и съпредседател на СБОИ е сред най-ревностните лобисти за създаването на колежа в Казанлък.

захраним предприятията с нужните специалисти. Един инженер се нуждае поне от 10 години, за да стане специалист“, допълни Николай Ибушев.

Пред участниците в научната конференция той даде гаранции, че създаденият и започнал дейност Технически колеж към Технически университет в София ще просперира. „Това, което родихме, ще го отгледаме, бъдете сигурни! Ка-

Според акад. Воденичаров, сериозна е необходимостта от ясни приоритети на научните направления, в които страната ни ще развива и прави наука, както и от решаване на абсурда с нискоото заплащане на учените у нас, принудени да напускат университетите и БАН, за да стават преподаватели в училище или детска градина.

За сега съществуващата армия от 900 хиляди души без средно образование на българския пазар на труда и твърде високия процент – 60%, на дългосрочна безработица у нас, за важни, според учените, демографски характеристики и тенденции на българското общество, изискващи спешна държавна намеса и политики, на форума говори проф. Росица Рангелова от Икономическия институт на БАН.

По данни и анализи на учените, не ниската раждаемост, а високата смъртност в България е сериозният проблем на страната, както и сериозният процент застаряващо население. Здравеопазването и образованието да бъдат изведени като приоритет в името на развитието на икономиката и нейното бъдеще, е тезата на проф. Рангелова.

Друг сериозен проблем за българската икономика са продължаващите и задълбочаващите се регионални различия в страната, въпреки средствата от ЕС.

„Дереджето, до което сме докарали държавата, се нуждае от специално „саниране“ и ремонт, заяви в приветствието си към участниците в научния форум Николай Ибушев, изпълнителен директор на „Арсенал“ АД, който бе гост на конференцията.

Ибушев приветства организирането на подобни форуми, на които се генерират фундаментални идеи за икономиката и поощри дейността, осъществявана от РАЦ на БАН.

Според него, „най-сериозният проблем пред българската икономика е драстичният недостиг на кадри“. „В Казанлък гладът за такива кадри е уникален и все повече ще се задълбочава, ако не успеем до няколко години да

занлък е най-индустриалният град в България, подкрепяйте тези инициативи!“, каза изпълнителният директор на „Арсенал“.

В рамките на форума със свои доклади участваха и двама казанлъчани. Инж. Бальо Динев от „Давид Холдинг“ представи научни разработки в индустрията Индустрия 4.0 – дигитални фабрики на бъдещето, задвижвани от научните постижения.

За актуалността и перспективите пред дуалното обучение у нас говори и Мариана Демирева – директор на ПГ „Иван Хаджиенов“ и член на групата Експерти за Казанлък.

Във форума участваха учени от БАН, представители на РАЦ в други градове на страната, университетски преподаватели.

Казанлъшката научна структура към БАН е създадена през 2015 година, неин координатор е инж. Владимир Чучумишев, ръководител на отдел „Техническо развитие“ в „Арсенал“ АД. Пред участниците в конференцията той представи дейността на РАЦ, като каза, че за краткото време на съществуването си РАЦ се е превърнал в свързващо звено и своеобразен лобист между науката, иновациите и бизнеса, както и в звено, което да помага на хората, които искат да се развиват.

В рамките на форума акад. Стефан Воденичаров представи в резюме научния труд – сборник, събрал основните тези и насоки на българските учени за развитието на държавата в областта на науката, иновациите и образованието. Официалното представяне на този научен труд ще е на 31 октомври в БАН. Целта е разработката и тезите на учените да стигнат до максимален брой хора, като се постигне своеобразно национално обсъждане, което да надгражда тезите на учените. Крайната цел е фундаменталният за развитието на страната документ да стане обект на внимание на Народното събрание, „за да се знае, че който и да поеме управлението, целите пред страната са тези“, каза ученият.

„Нищо в тази книжка няма да се случи, без да се разгърне държавността“, допълни акад. Стефан Воденичаров.

Деляна Бобева

Продължава от стр. 1

ФУТБОЛНИЯТ „АРСЕНАЛ“...

Нещата не тръгват изведнъж, но с времето значително се подобряват, за да се стигне до днешните успехи.

Идеята за създаването на футболната школа беше основно да накараме децата да

ли, които имат желание да спортуват. Идват и деца от цял Казанлък. Треньор е Станислав Пехливанов-Джони, който ги подготвя, и още на следващата година арсеналският отбор

лина" - Атанас Апостолов. В момента той тренира младшата и старшата възраст. Така екипът се сформира, а отборите на ФК „Арсенал 2000“ стават неизменни победители в своите групи на регионалните първенства. В момента малките арсеналски футболисти жънат едни от най-големите успехи от създаването на школата.

Разбира се, всичко това не идва нито без упорит труд отстрана на треньорите и децата, нито без сериозната подкрепа и съпричастност на хората от Управителния съвет на клуба.

Днес стадион „Арсенал“ няма нищо общо с изгледа си отпреди 7 години. Той буквално е преобразен до перфектно състояние. Освен целодневната грижа за терена, прекрасно окосената трева и поддържането на пистата, е изградена автоматична поливна система. Тя е направена от специалисти и работници на дружеството под ръководството на инж. Петър Иванов от Завод 12 и струва в пъти по-малко от предложените оферти на външни изпълнители. В навечерието на фирмения празник са изградени още и пътеките около стадиона, построена е чешма, направена е помощно игрище. Трибуната е изцяло обновена, седалките са свежо боядисани. Във фирмените цветове на „Арсенал“ – зе-

лено и червено, са подредени седалките за зрителище, всички до една здрави и удобни. Сградата, където се помещават съблекалните на малките футболисти, треньорската стая, складовете за екипировката, е обновена. Екипите на децата са чинно подредени на закачалки – точно по модела на големите световни отбори. За добрата физическа подготовка на подрастващите е оборудвана и фитнес зала с нови спортни съ-

членски внос от 5 лева на месец, който отново отива за разходи по подготовката на малките футболисти. Дори екипите на децата не се носят вкъщи, а се перат и почистват във фирмата. На практика спортуването на казанлъшките деца във ФК „Арсенал 2000“ е напълно безплатно за тях и за техните родители.

„Поддръжката на материалната база и спортно-техническите съоръжения не са разход, който да не може да се поеме от основните дарители

Треньорите
Станислав Пехливанов и Атанас Апостолов

спортуват, защото 2/3 от тях не го правят. Да ги изкараме от компютърните зали и заседналния начин на живот, да ги стимулираме да се развиват физически и да изграждат характер, да станат добри спортисти, а защо не и добри специалисти в дружеството“.

И както се казва в приказките – речено-сторено. През септември 2011 година се събират деца на арсеналски работници и служите-

се явява на първенство. Същата година идва като треньор в клуба и уважаваният във футболните среди Кралю Орозов, който води много деца. Така детско-юношеската школа на ФК „Арсенал 2000“ се развива и утвърждава. За съжаление, преди две години Кралю Орозов си отива от този свят. Тогава клубът привлича един талантлив и амбициозен млад човек, футболист на „Розова до-

оръжения.

Децата, които тренират във ФК „Арсенал 2000“, не заплащат никаква такса

Единствено се събира

на школата – споделя Янко Костадинов. – Средствата се набират основно от дарения на дружества от групата на „Арсенал“ – „Арсенал“ АД, „Арсенал 2000“, „Балканроз“ ЕООД. Годишно разходите за екипировки са около 5000 лева, при това те не се закупуват всяка година, но пък еднаквите екипи – от главата до петите за всяко дете, създават самочувствие и респект. Момчетата заслужават това, резултатите са очевидни. Разходите за издръжка на материалната база и треньорските възнаграния са основно от „Арсенал 2000“. Инвестициите, които направи „Арсенал“ за подобряване на базата, която се ползва за официалните празници на фирмата, както и за други видове спорт – баскетбол, волейбол, лека атлетика, дърпане на въже, за последните две години са около 100 000 лева. Текущите разходи са 50 000 лева“.

Председателят на Управителния съвет на клуба се гордее най-вече с факта, че все повече деца идват да спортуват.

Продължава на стр. 6

РЕЖАТ БОЛНИЧНИТЕ?

Първите три дни от болничните ще бъдат орязани - работодателите ще продължат да ги плащат, но в намален размер. Това стана ясно от намеренията на кабинета през миналата седмица, срещу което директно и веднага се опълчиха от КНСБ.

От 1 януари фирмите ще плащат само 50% от осигурителния доход за първите три дни вместо сегашните 70%, а НОИ ще продължи да плаща от четвъртия ден нататък в размер на 80%, както е в момента.

За пръв път от много време насам през 2018 г. ще има високо минимално обезщетение за безработица, но пък се въвежда таван на сумата за безработица и ще се иска по-дълъг осигурителен период за това право, съобщиха през седмицата и в „Сега“.

Втората година от майчинството ще се плаща по 380 лв. на месец вместо по 340 лв. Максималният осигурителен доход се запазва на 2600 лв., а с него и таванът на пенсията - 910 лв.

Предлага се обаче значително увеличаване на минималния осигурителен доход на земеделците - от 300 лв. на 480 лв., което вероятно ще срещне силна опозиция от ДПС в парламента. Това са най-важните промени, заложени в проекта на бюджета на Държавното обществено осигуряване за 2018 г.

С оглед облекчаване на бизнеса и превенция на злоупотреби с правото на отпуск

поради временна неработоспособност се предлага процентът, в който се определя възнаградението, изплащано от работодателите за първите три работни дни, да бъде намален от 70 на 50% от среднодневното брутно възнаграждение, пише в мотивите. Бизнесът от години настоява да не плаща първите три дни.

Тази мярка бе въведена през 2009 г. като временна и антикризисна, но остана да действа и до днес, за да се ограничи злоупотребите и да се завиши контролът при харченето на държавните пари. Ефектът от нея обаче отдавна се изчерпа и разходите растат, а институциите тепърва ще правят анализ, за да набележат мерки срещу фалшивите болнични.

Добри и лоши новини има при обезщетенията за безработица. Минималното дневно обезщетение се вдига на 9 лв. при 7.20 лв. сега. Въвежда се обаче и максимално дневно обезщетение - от 74.29 лв. дневно. То е определено на базата на максималния размер на месечния осигурителен доход и няма да ошети останалите без работа у нас, уверяват от НОИ.

От мотивите към законопроекта обаче излиза, че целта е да се сложи таван на парите, които получават хората, работили в чужбина. Техният брой напоследък расте и в момента обезщетението им у нас не е ограни-

чено. „В тази връзка липсата на ограничение в размера на паричното обезщетение за безработица води до значително увеличаване на изразходваните средства от фонд „Безработица“ и създава условия за неравнопоставеност между реципиентите на това осигурително плащане“, пише в мотивите. Към юни българите, работили в чужбина, които получават обезщетението си у нас, са 2025 души. Средно те вземат по 1259 лв., което е в пъти по-високо от средното обезщетение за безработните у нас.

Предлага се и друга рестрикция за обезщетението за безработица - от догодина ще е нужно човек да се осигурявал поне 12 месеца през последната година и половина, а не както сега - само 9 месеца. Очакваният ефект само от тази промяна са 63 млн. лв. икономия. Допълнително се затяга още едно условие - ще се искат повече години стаж за различни периоди, в които НОИ плаща обезщетението. Максималното обезщетение - за 12 месеца, ще се полага само при стаж над 15 г., а не при 12, както е сега. Лоша новина има за коалиционните партньори от Патриотичния фронт, които заявиха готовност да продължат битката за 300 лв. минимална пенсия. Догодина нейният размер няма да се увеличава значително, а както всички останали - с 3.8% и от 1 юли ще е 207.60 лв. Специален

текст гарантира, че няма да се повтори ситуацията от тази година, когато хиляди пенсионери получиха нула лева от индексацията на пенсията или по-ниско увеличение от предвиденото в закона. Другата важна промяна е свързана с ранното пенсиониране на хората в масовата трета категория. Мъжете и жените, които имат необходимия по-голям стаж, могат да се пенсионират една година по-рано. В момента обаче НОИ им намалява пожизнено пенсията с по 0.4% за всеки недостигащ месец възраст. От догодина намалението ще е само докато човек навърши общите години за пенсия.

„Трибуна Арсенал“

Покана

Инициативен комитет при Инструменталния завод - „Арсенал“ АД най-сърдечно и с удоволствие кани ветераните-инструменталчици на поредната традиционна среща-обяд, която ще се проведе на 02.12. 2017 г. от 12.00 часа в ресторант „Капитал“.

Цената на куверта за участие е 17/седемнадесет/ лева.

Желаещите могат да направят заявка за участие до 27. 11. 2017 г.

на тел. 0431 6 47 51 - от 7.30 до 16.30 часа

и на мобилни телефони:
0884 599072 - Благовест Благовест
0884 134513 - Стефка Тевгалова

Мария Ненова:

В „АРСЕНАЛ“ Е РАЗЛИЧНО

„Арсенал“, Направление „Доставки“, Мария. Фамилията Ненова я прави разпознаваема веднага. Но за професионалистите, където и да работят те, фамилията име, градено от предишните поколения във фирмата, не е достатъчно условие, за да те приемат като добър в работата. То е само началото. Другото... трябва да си го постигнеш сам.

Не е за вярване, че момичето с меките славянски черти и пъргавия поглед, типичен единствено за младостта, това, наглед току постъпило на работа момиче, е натрупало в „Арсенал“ цели десет години опит. Опит в комуникацията с всевъзможните фирми – доставчици на казанлъшката оръжейница и от страната, и от чужбина. Обаче – факт! Мария Ненова идва в Направление „Доставки“ с дипломата си от Пловдивския университет – специалност „Приложна математика“. Започва работа като експерт по оформлението на документи за митнически пратки. Оказва се интересно. За Мария и сега, десет години по-късно, тук всичко е интересно и разнообразно. Учудва се, че хора, които никога не са имали досег със сложната система на „Арсенал“, понякога недоумяват как млад и амбициозен човек като нея може да работи там. „Работата ни изисква бърза професионална реакция, поддържаме контакти с ръководители и мениджъри на големи фирми, съчетаването на задачите във времето изисква гъвкавост, често има напрежение, но имаме самочувствието, че работим на високо ниво“, обяснява Ненова динамиката на деня си. Признава, че тази динамика е нещо, което я оставя будна. А Мария държи на това – да е нащрек, да няма свободна минутка, така че денят да бъде пълен: „Не си представям работа, в която просто да чакам да дойде краят на работния ден...!“. Именно с тази нагласа на чист работохолик преди две години Мария поема работата на титулярна Ирина Тошкова, която излиза в майчинство. Така Ненова става заместник на ръководителя на „Доставки“ Га-

лин Николов.

Мария си обича колектива

Колегите на Ненова от екипа на Николов са предимно млади кадри. Почти всички заедно са почнали работа тук преди десетина години. Работят с хъс:

целия екип.

Подобно на хиляди други арсеналци, тя усеща фирмата като свое семейство, не само, защото родителите ѝ са част от него. Баща ѝ, Станислав Ненов, познат дълги години като заместник-директор по сигурността на оръжейницата, се среща с майката на Мария,

„Доставки“ и взаимоотношенията с многобройните контрагенти на „Арсенал“. Но зам.-ръководителят на това важно за фирмата направление си има и други увлечения.

В свободното си време Мария не престава да пътува. Казанлък се оказва чудесна изходна точка за пътешествията.

студентските си години прекарва там. А и защото това е град със собствен културен облик и атмосфера.

Освен кратките пътувания за уикенда, Мария Ненова обича и по-дългите пътешествия. Пътешества и чрез книгите. Редуват големи периоди на страстно четене с периоди за осмисляне на прочетеното. Купила си е цялата класическа поредица на издателство „Труд“. Неочаквано открила любимата си книга – романът „Източен вятър, западен вятър“ на Пърл Бък.

„След толкова години опит във фирмата оценявам, че „Арсенал“ е наистина фирма от съвсем различно ниво. Съвсем оправдано е ние да имаме по-високо самочувствие, тук се работи на високи обороти и на високо ниво. Знаем, че който не е бил в „Арсенал“ е трудно да го разбере, но професионализмът и отличната работа при нас са факт“, казва Мария Ненова. Своето лично присъствие тук Мария намира за повече от естествено – цялото семейство е в „Арсенал“, дори дядо ѝ е работил тук преди повече от половин век. Колкото до популярността на баща си, тя казва: „Всеки човек си има свой собствен път, без значение, кой е баща ти. Мисля, че вървя по пътя на своя личен избор, тук ми харесва, работата ме прави щастлива“.

Щастието на Мария си личи по светлите огънчета в очите и широката усмивка. Освен всичко друго, тя определено е красива млада дама. Дори тук да не отбележим това, то си се вижда с просто око. И радва арсеналци всеки ден: сутрин – на отиване и вечер – на прибиране от работа, по ежедневната им лична пътека покрай фирмената Алея на славата.

Диана Нейчева

„Приятно е да се идва на работа“, казва Мария Ненова, която от тази година е в новата редица на арсеналците – първенци в труда от фирмената Алея на славата.

„Колективът е чудесен. Зареждаме се в работата си един от друг“, щастлива е да го каже Мария. Да стане всичко навреме и както трябва, е основна задача на „Доставки“ в ситуацията на високите обеми поръчки, които сега „Арсенал“ изпълнява. Затова присъствието си в новата Алея на трудната слава Мария приема с известно неудобство – вижда го не като личен успех, а като знак за работата на

Елена, докато следват в Ленинград. Елена Ряпченко идва със съпруга си в България, сега вече имат три пораснали деца. Арсеналците познават Елена Ненова от работата ѝ като конструктор в Завод 5.

Мария има двама братя. Малкият, Ивелин, е още ученик в казанлъшката Математическа гимназия. Големият, Георги, също е в „Арсенал“. „Всички у дома са инженери, само аз не“, усмихва се Мария, но увлечението по математиката е и нейно увлечение. Страстта си към точните науки днес Мария е транспормирала в страст към точността по документацията в

вия из страната. Двамата с нейния приятел, с когото са отдавна в сериозна връзка, търсят и планират разходките си с ентузиазъм. Ходят на концерти в големите български градове, не пропускат театрални постановки в Казанлък. Тук не им е скучно, напротив, намират Казанлък за спокоен и добър за живеене град, а още повече напоследък, когато районът се съживи много покрай разрастването на производството на „Арсенал“. Мария често пътува в командировки до големите градове. Но за нея София е трудно поносим град. Обича Пловдив, не само, защото

Таланти и наследници

Мира и Рая Еневи

Те са от 6 и на 6.

И са гордостта и радостта на Миро. Който не е арсеналец, но има две прекрасни арсеналци: Мира – усмихната служителка на Завод 6, и Рая – невероятната чаровница от детска градина „Буратино“.

През свободното си време си имат собствена вселена, с цял арсенал от въображение и възшебства.

Двете заедно са невероятен тандем, целуна от Бог с поетично и дарствено вдъхновение. И двете пишат. Едната приказки, а другата стихове. От доста време.

Голямата Енева дори е захванала и роман. Но делниците ѝ изядат времето за финала му.

Но ще стане. Един ден, убедена е Мира.

В този брой ви представяме част от поетичните им възшебства: „Приказка за две папагалчета“ на 6-годишната Рая Енева.

Приказка за две папагалчета

Имало едно време две папагалчета. Тяхната къща била дупка в едно високо дърво. Един ден двете папагалчета поискали да излязат да поиграят навън. Майка им и баща им се съгласили, но им казали да не се отдалечават от дома, защото ще се изгубят в гората. Но те не ги послушали. Заиграли се и отишли много навътре в гората. Там ги хванала злата вещица и ги затворила в клетка. Папагалчетата се уплашили, едното се разплакало, но другото се сетило, че пази възшебно перо, подарък от тяхната баба, и отключило клетката. Излетели бързо при майка си и баща си, които много се зарадвали да ги видят и им казали повече да не летят надалече, защото, ако ги хване пак злата вещица, ще ги заключи в омагьосана клетка без ключалка и няма да им помогне възшебното перо!

Рая Енева, 6 години, Детска градина „Буратино“

Стиховете на Мира Енева - в следващия брой на „Трибуна Арсенал“.

Когато си сантиментален,

На 56 е щастливо луд. От любов. И от споделеност. Превъзмогнал мъжките предателства и любовните разочарования. И все така сантиментален, романтичен, с ясно съзнание, че такива хора трудно оцеляват.

Такъв си е. В песните. И в живота. Няма втори план.

На 56 е... уморен. Признава го в откровен разговор след пореден концерт, без да се притеснява. Защото и славата, и любовта, и годините работа в името на музиката, която топли и е контра на жестокия живот, който живеем... уморяват.

Но е все така неуморен да прави хората добри и щастливи, с една идея по-топли и по-човечни. Дори само за един концерт време. Затова и песните му и в този, най-зрял негов албум „Представи си...“, са такива. Любовни.

Песни, от които струи усещане за човешка топлина, за радост в ежедневието от най-малкия жест, ласка, дума. От присъствието на човек до теб. Малки, обикновени, големи човешки работи.

Гостува за втори път на страниците на вестника ни. И все така с любов. Така изпя и песните от новия си албум за казанлъшката публика в своя 23-ти поред концерт в ДК „Арсенал“, без да брои останалите си други, казанлъшки „поводни“ ангажменти.

С радост сподели, че отново ще пее за Казанлък и в Казанлък. Вече има покана - чест е за него да пее на празника на най-старото предприятие в страната - „Арсенал“ догодина. За 140-я му рожден ден. Поканата била лично от изпълнителния директор Николай Ибушев и... вече стяга репертоар специално за арсеналци. Хората, които са останали сред най-верните му фенове от десетилетия.

Отвдъхва това е щастлив. С щастие на дъщеря си Йоанна, с жената до себе си, с усещането за идващата Коледа, която не се случва без аромата на портокал и канела, особено в утрото след нея.

И със стотиците срещи със своите почитатели в цялата страна. За които пее и тази есен.

Защо „Представи си“? И какво „Представи си“?

- „Представи си...“, защото... това е заглавието на водещата песен в новия ми албум. В нея се казва онова, което на мен ми се иска: да бъдат хубави дните ми занаят и хората, които срещам, да са добри. Представям си го, защото в трудните времена за духа и културата ни малко са нещата, които мога да си позволявам и едно от тях са мечтите ми. Надеждите ни. В песента се казва: „Представи си, ако всеки на света е намерил най-накрая любовта. Как красиво променен ще изглежда този ден - ако никой не е тъжен и студен. Представи си, ако във всички радиа, вместо лоши новини, звучи това: днес във чест на любовта всяка точка на света ще е слънчева. Отменяме студа“. Това е, което искам да направя чрез музиката поне в една нощ за моите почитатели.

Звучи много по Джон Ленън и неговата „Представи си“ - „Imagine“...

- Не е така. Много спорихме, когато реших да озаглавя и песента, и албума така: „Представи си...“. Заради асоциацията с песента на Ленън. Но дори и в книгката към албума съм написал колко съм притеснен от тази асоциация.

Но песента на Джон Ленън е социална, тя не е така романтична като тази, която аз пая. Въпреки че песента на Ленън е огромен шлагер, съветовно извествна. Затова и реших да запазя това заглавие.

Как се пази романтиката, тази чувственост, която имат песните Ви вече в 28 албума, в този иначе див, луд, жесток свят? И днес, докато гледах как реагира публиката на Вашите песни, си казах: това е сюрреалистично. Не е реално. Как се пази това? Душа как се пази толкова време в това време?

Продължава на стр. 7

Продължава от стр. 4

ФУТБОЛНИЯТ „АРСЕНАЛ“...

Защото във футболния клуб те не само стават физически по-здрави, но се учат на ред, дисциплина и вкус към красивото. Всичко във ФК „Арсенал 2000“ - от тренировките до подреждането на екипите

спортуват - споделя първият треньор в новата детско-юношеска школа в дружеството Станислав Пехливанов. - Предимството на Казанлък е, че има много таланти деца, които ние трябва да

което се вижда и от резултатите на нашите отбори. Това, което постоянно казвам на моите възпитаници, е, че всеки ден трябва да научава нещо ново, да надгражда непрекъснато“.

И двамата треньори нямат време за почивка - от понеделник до петък са тренировките, в събота и неделя - мачовете. Но се радват на факта, че техните усилия са възнаградени с отлични резултати. Всяка година отборите на ФК „Арсенал 2000“ се изкачват нагоре в класирането и стават конкурентоспособни на най-силните тимове в групата. Младшата и старшата възраст са Номер 1 в регионалните първенства, нямат нито една загуба към момента.

И Пехливанов, и Апостолов са категорични: „Условието за спорт в „Арсенал“ са много добри във всяко отношение - терен, помощно игрище, фитнес зала, екипировката

в съблекалните, се прави в стила на големите футболни отбори. Освен това, децата се каляват, създават се силни характери, борбени и волеви не само в спорта, но и в живота. „Няма спортист, който да не е успял в това, с което се занимава. Защото спортният хъс, упоритостта и издръжливостта го карат никога да не се отказва от започнатото“, допълва още Янко Костадинов.

Двамата треньори в арсеналския клуб - Станислав Пехливанов-Джони и Анастас Апостолов, също споделят: „Ние не сме само треньори, а и учители.“

Искаме преди всичко да научим децата да бъдат добри хора,

да бъдат добре възпитани не само на терена, но и извън него, да се ценят един друг и да се трудят. Защото всичко се постига с много труд и постоянство. Независимо дали е футбол или друго. Дори и да не станат велики футболисти, да бъдат силни, борбени, волеви, истински спортисти в живота“.

„Вратите на ФК „Арсенал 2000“ са широко отворени за всички деца, които искат да

развиваме. Искам да излизат технични състезатели, да играят футбол, който да доставя удоволствие и на тях самите, и на публиката. Ние непрекъснато следим новите тенденции във футбола. На-

давам се един ден всяка възрастова група да има отделен треньор, което ще доведе до още по-голяма ефективност в подготовката. В момента работим по изграждането на собствен стил на школата“.

Другият треньор в клуба - младият Атанас Апостолов, който е възпитаник на Станислав Пехливанов, споделя: „Връзката ни с моя бивш треньор и настоящ колега е изключително силна, много неща съм научил от него. Работим много добре в екип,

е професионална. Ние сме един от най-добре обезпечените футболни клубове и един от малкото, които се издържат от ръководството. Всички хора от Управителния съвет на ФК „Арсенал 2000“ са съпричастни към нашата дейност, подкрепят ни и ни помагат, за което сме им благодарни. Без тях няма как да се случват нещата“.

Юлия Младенова

Темата продължава в бр. 170

Аплодисменти

„Арсенал“ АД и „Експерти за Казанлък“ бяха сред първите, поздравили за десетгодишния юбилей танцьорите и създателите на Клуба по спортни танци и Школата по спортни танци „Киара-Н“ в Казанлък.

За повода рождениците „почерпиха“ с невероятен танцов спектакъл под мотото „Красо-

„Роза“ на Ваня и Петър Радеви в Казанлък.

За десет години танцьорите на „Киара-Н“ са завоювали общо 260 призови места от национални и международни турнири. Златните медали са 86, сребърните 92, а бронзовите отличия 82.

През всичките години тре-

та, страст, любов, живот!“.

Невиждана по мащабите и естетиката си феерия от красота, стил, грация, изящество, фитнес, хореография и модерност, буквално взриви залата, дошла да уважи юбилея на треньорите Антония Каярова и Николай Тевев и техните възпитаници.

По време на празничния концерт със свои изпълнения се изявиха всички танцьори в школата, от най-малките до най-големите, сред които и републиканските шампиони по спортни танци за 2014 година Полина Куцарова и Иван Матанов, както и танцовата двойка Христиан Вългаров и Виктория Петкова, които са част от Националния отбор по спортни танци на страната и през декември ще се състезават за Световната купа по стандарт, латино, многобой и национално отборно първенство, което ще се проведе в Дубай.

Създателите на „Киара-Н“ Антония Каярова и Николай Тевев са бивши състезатели по спортни танци, възпитаници на Клуба по спортни танци

норите на клуба са срещали протегнатата ръка на спонсори - местни фирми и организации, домакинството на НЧ „Искра-1860“.

Сред редовните спомоществователи, подкрепящи изяви на танцьорите от „Киара-Н“, са „Арсенал“ АД и групата „Експерти за Казанлък“. Танцьорите на „Киара-Н“ са редовни гости на празника на „Арсенал“ и вече няколко години радват арсеналци със своите изпълнения.

За празника си танцьорите получиха поздравления и цветя от кмета на община Казанлък Галина Стоянова, от народния представител Донка Симеонова и от спонсори.

Песенен поздрав отпращава и таланти от ВГ „Искрица“.

Празнична тематична торта зарадва на финала възпитаниците на „Киара-Н“.

На 11 ноември, за 7-ми пореден път, Клубът по спортни танци ще е домакин на Открит турнир по спортни танци и на турнир от кръг „Купа България“, който ще се проведе в зала „Багира“.

„Трибуна Арсенал“

Продължение от стр. 6

не можеш да бъдеш практичен

ЗДРАВЕТО И ЛЮБОВТА НЕ ЧАКАТ

- Много хубав въпрос, на който трудно се отговаря. Най-важното е, че останах такъв, какъвто съм бил в онези първи години, когато в мен се зараждаха усещането, чувствата, любовта, разочарованието от нея, чудото, наречено любов, приятелството, предателството. Всички тези неща съм преживял в младите си години и характерът ми, възпитанието, което са ми дали моите родители и учителите, които са ме учили, са ме направили такъв, че въпреки нереалното, аз да успя да издържа. Цели 12 години, преди да получа първия успех, аз съм се борил в живота си по един и същи начин. През тях се научих как да издържа на пренебрежението, на недооценяването, на качествата си. Опознах се, намерих сили да оцелявам, за да повярвам дори в чудото, че дори и романтичните хора могат да успяват. Защото, когато си сантиментален човек, ти не можеш да бъдеш практичен. Не можеш да бъдеш безразличен и да не страдаш с болката на хората около теб. Когато се връщам във времето назад и виждам колко много години съм преживял в неизвестност, забравен в години, в които не съм намразил музиката, само и само да успя да издържа, да не направя компромис с мечтите си. И до ден-днешен смятам, че такива хора като мен в днешния зъл и студен свят, както казваше поетът Евтим Евтимов, остават малко неразбрани. В днешно време приятелството и любовта се измества от думата „интерес“. Той замести всичко това, включително дори и когато двама души се свързват и интимно, пак се усеща къде е интересът. Понякога, когато остана сам, като в такава вечер - прекрасна, хубава, след хубав концерт, сам в хотелската стая и премисля отминалия миг на един добър концерт, на една зареждаща вечер, в мен се отсъват спомени и си казвам: „Сякаш съм за онези, другите времена. Не съм за този свят“. Не точно за социализма, който хивяхме. Светът беше различен. Сега няма групи като АББА, Бони-М, Дийп Пърпъл и изпълнители като Браян Адамс. Музиката е отражение на живота ни. Сега животът е брутален, страх и стрес е сковал отвсякъде и музиката е груба и простишка. Такава, каквато се толерира. Песни като тези, които правим аз или Тони Димитрова, например, или Володя Стоянов, те никога не звучат в национални медии. Те възпитават все още в ценности, които не са предпочитани от онези, които управляват и света, и държавата. Това е дълъг въпрос и много мрачен, затова да спрем дотук.

Повече приятели или повече предатели имаше през годините Веселин Маринов?

- Не може да не се mine без предателството. То е част от живота, което отсява онези истински хора, които ние наричаме приятели. Аз използвам много рядко думата „приятели“. Моите приятели са няколко души, не повече

вам автографи. В разговори с хората, мнения, емоции, провокирани от тези два часа с песните ми. Всичко това прави хората различни. Сега нещата са други. Няма ги тези провокирани хора, цветята, всеки бърза да се прибере у дома. Няма ги хората, които не мислят кога ще се приберат у дома, независимо че вече е тъмно

Наричат Ви новият Емил Димитров. Как го приемате това?

- Казвали са ми го много пъти. Емил Димитров е любим мой изпълнител. Там, в Летния театър, във Фестивалния комплекс на Варна, ми казаха: „Такова нещо, Веско, от времето на Емил Димитров не сме имали“. Само за 4 дни залата на

тен на работата, празникът също. Работохолик съм. Сега, през тази година, която идва - 2018-та, няма да издавам нов албум. Имам още около 35-40 концерта, на които ще представя албума „Представи си“. Мисля да направя и максимално разпространение на този прекрасен албум и ще се отвори малко повече пространство за мен. От години не съм ходил на почивка, с това си обяснявам и не толкова добре сложения и стеснява се личен мой живот. И, като гледам как годините вървят - като река отгоре в планината, си мисля, че човек трябва да се усети малко и да си даде сметка, че здравето и любовта... не чакат. Трябва да им помагаш да дойдат.

А има ли любов сега край Веселин Маринов?

- Да, има.

И сте щастливо влюбен?

- Да. Щастливо влюбен съм. Като в една моя песен - „Щастливо луд“.

Не е ли уморително нещо любовта? Като се опари човек... и уморява...

- ... и тогава изпада в страх, да не му се случи пак. Така е и при мен. Но любовта е... чудо. Не съм чул човек да каже: „Аз съм идиот, аз съм сгрешил“. Всички казваме, че в другия е вината. А тя е някак сподлена вината в любовта. Дори и след толкова години и аз намирам грешки в себе си, които допреди няколко месеца не можеш да кажа, да видя. Най-големият лечител на раздялата и разочарованието в любовта е Времето. То минава и някак притъпява болката и я превръща в нещо, с което можеш да се разделиш с усмивка.

„Щастливо луд“. Там ли да Ви разпознаваме сега, в тази песен?

- Трудно е да се каже така на 56 години. „Щастливо луд“ звучи много младежки, но аз се чувствам така. Мина много време, откакто не съм се чувствал толкова топло от мисълта, че има човек до мен, че има жена, която ме чака. Не ми се е случвало преди до такава степен да ми липсва една жена, във всеки един миг. И затова този албум е много любовен. Той е отражение на живота ми. А моят живот не е по-различен от живота на вашите приятели, на вас, на всички хора около мен. Това е една цикличност от тъга и радост, която върви като една спирала. И всеки път, когато ми е тъжно, си казвам: „А, бе, спокойно, ще дойде и хубавото“. Може би затова трябва да има и тъга, защото тогава знаем колко е хубаво хубавото.

Деляна Бобева

от 7-8, които си останаха и времето наистина преся. И те са моето богатство. Невероятно е чувството да знаеш, че имаш такива хора, на които можеш да се оплачеш, да се похвалиш и те ще приемат болката ти със сърцето си, ще приемат и радостта ти с очите на радостта. Велико нещо е да имаш приятел! Аз не спекулирам с тази дума, не я казвам над път и под път.

От кое предателство Ви боли повече: от мъжкото или от женското?...

- От мъжкото, разбира се.

Защо, то ли е по-жестокото?

- То е по-сурово. В любовта няма никак разочарованието не го свързвам с предателството. Това са два пола, които са различни. А и жените са необятни. За раздяла между мъж и жена са изпели милиони песни, хиляди могат да са мотивите да си тръгне една любов от теб...

Вашите песни затова са истински...

- Те идват от душата... Изсипани са от нея, да, идват с живота. Не само моя. На мои приятели, случки от мигове, които виждам и срещам в хората. Ето тук, преди 20-25 години като съм идвал, на този гардероб съм оставал до 22 - 23 часа, за да разда-

навън, само защото душата е и разцъфтяла. Няма ги онези хора.

От кога правите концерти в Казанлък?

- Първият ми концерт тук беше през 1995 година, есента, когато получих смелостта да направя тук два концерта за една седмица. Тогава излезе и албумът ми „Горчиво вино“ и получих смелостта за концерти. Помня, тръгнахме в понеделник за Казанлък, тогава беше тук концертът ми, беше и първият от турнето, като сега. На следващия ден в Стара Загора, после в Хасково, в четвъртък в Кърджали. Никога няма да забравя Христо Стоянов, който ме намери в хотела в Стара Загора на другия ден и ми каза: „Веско, тука хората питат кога ще направим пак концерт?“. Казах му: „Христо, имам в няколко града сега, чак в петък мога“. „Добре. Правим го в петък“. Изпратихме афишите и за три дни залата отново се напълни.

Имахте успешни турнета това лято с песните от новия си албум. Във Варна също пълнихте зала два пъти за седмица.

- Това лято беше едно чудо. От времето на Емил Димитров такава чудо не се е случвало в Летния театър на Варна.

Летния театър се напълни с нови 2 500 души, толкова нещо... И наистина вторият концерт стана по-хубав от първия.

В този си албум сте малко по-различен. Личи в песните Ви как Ви е бялзало времето.

- Няма как да не съм различен. Няма как зрелостта да не се отрази на музиката. От моя гледна точка. Имам ревностни мои почитатели, които познават песните и биографията ми по-добре от мен, те също казват, че този албум е най-зрелият. И аз така смятам, че този ми албум е най-зрелият. Най-хубавият албум, който съм правил. И музиката е свършена, написана за мен от хора, с които от години работим. Текстове също са високо качество. Хубави песни станаха.

При Вас няма втори план: такъв сте в музиката, такъв сте и в живота?

- Да, така е. Няма. Музиката е отражение на живота. Те и затова песните стават толкова истински, въпреки че никъде не се пускат, стигат до хората и се харесват.

А как живее Веселин Маринов извън концертите? Какъв сте в делнична на живота?

- Делникът ми е подвлас-

ЕЛЕНА НИКОЛАЙ

Най-великото мецосопрано на 20-и век

Златно гърло - на черницата. Стоянка Савова Николова е истинското ѝ име. Родена е на 24. 01. 1905 г. в с. Церово, до Панагюрище, в семейството на данъчен чиновник и домакиня. Когато е на 3 г., умира баща ѝ. Майка ѝ Парашкева заминава за Германия - работела като помощничка в домакинство и учела в медицински институт. Стоянка и брат ѝ Никола са отгледани от баба си и дядо си в Панагюрище, затова панагюрици я смятат за своя. От малка пеела народни песни, учел я дядо ѝ Толчо, когото тя често подкавяла „Пей, дядо!“. Даже ѝ излязъл пръкор „Пей, дядо!“. Детето търсело място за изява. И го намерило - на черницата, оттам песните му се чували най-надалече. Парашкева се завърнала и изпратила децата си да учат в Американския колеж в Самоков. Там Стоянка била звезда на училищните хорове и оперети. Диригентът казал на майка ѝ: „Дъщеря ви има златно гърло. Родена е за певица, трябва да учи пеене“.

Безнадёжно немюзикална! Съдбовна била срещата на Стоянка в София с именития певец и музикален педагог Иван Вулпе, който безплатно я подготвял за Консерваторията. На изпита по пеене получила отличен, но по софдеж и пиано е оценена като „безнадёжно немюзикална“. Напразно Вулпе обяснявал на журито, че отхвърлят един рядък талант. Стоянка се амбицира и учи пиано. През 1928 г. заминава при брат си в гр. Оберлин, Охайо, САЩ, където той учел и работел. Тя написала философия - като брат си, и работела като продавачка.

Академията - с отличен. След година и половина решила да учи пеене в Италия, в Генуа. През 1930 г. в Милано спечелила много труден конкурс в най-реномираната академия „Джузепе Верди“ - 70 кандидати само за три места: едно сопрано, един тенор и едно мецосопрано. Оценката на журито била: великолепен мецосопранов глас, безспорна музикалност, ярък театрален темперамент, красива сценична фигура и изразително лице. Докато следвала, живяла много бедно. През 1933 г. завършва с отличие при прочутия маестро проф. Винченцо Пинторио, който я приел да живее в дома му. Още като я видял, той възкликнал: „Това е лъвица!“. Пред него стояла тънка и стройна, доста висока - 1.78, девойка, излъчваща мощ и величие.

Елена Николай. Веднъж, на един спектакъл в Малта, Стоянка

импресарио Канела решили, че тя веднага трябва да смени името си. И без това италианците трудно го произнасяли. Станала Елена - заради осанката си, като на кралица Елена, жената на последния италиански крал. А Николай идва от фамилията

Елена Николай /1905 - 1993/ е българска оперна певица, мецосопрано - разтърсващият български глас, покорила света на музиката. 19 сезона е примадона на „Ла Скала“, 23 сезона - на „Сан Карло“ и още толкова на „Арена ди Верона“. В историята на оперното изкуство името ѝ стои до имената на Мария Калас, Рената Тебалди, Марио Дел Монако, Тито Гоби и Борис Христов, на които е дългогодишна партньорка. „Без съмнение българката е в тройката най-забележителни мецосопрани на атминалия век. Великите Мария Калас и Тулио Серафин я поставят на най-горното стъпало!“, пише Александър Абаджиев в книгата си „Елена Николай. Най-великото мецосопрано на XX век“, 2011. Певицата се снима във фил-

м - Николова. Така през 1934 г. се появил артистичният ѝ псевдоним Елена Николай. На 29-ия си свестък се отворил за нея, поканите започнали да ваят. В началото - в малки градове, където публиката, ако нещо не е по вкуса ѝ, свиркала, хвърляла яйца и домати. После, само за няколко сезона, тя става една от най-търсените мецосопранови певици.

Като буйна река. „Моята кариера тръгна като буйна река“, пише певицата през 1984 г. Иван Бенчев разказва, че пътят

Далила в „Самсон и Далила“ на Сен-Санс

към голямата сцена започнал твърде необичайно. По време на спектакъл в гр. Кремона зад кулисите се развихрил скандал, изпълнителката на главната роля Педерчини отказала да излезе на сцената. Елена знаела и нейната партия. Гардеробиерите светкавично ѝ пригостили костюм и спектакълът бил спасен, публиката избухнала в аплодисменти. В друг спектакъл примадоната Стиняни изобщо пък не пристигнала. Блестящо я заместила Елена. За няколко години тя утвърдила таланта си на най-големите оперни сцени в Италия: в Неапол под диригентството на Рихард Щраус, в Болоня, Палермо, Венеция, Парма,

Триест, Торино, Флоренция... Българката станала най-добрата изпълнителка на Азучена, Амнерис, Адалджиза, Сантуца, Далила, Марфа... Пеела с лекота Верди, Мурсорски, Вивалди, Глук, Доницети, Белини, както и трудния Вагнеров репертоар.

ми на Виторио де Сика, но те не са проектирани у нас. През 2005 г., по повод 100 г. от рождението ѝ, е учредена фондация на нейно име. През 2006 г. излиза книгата на Иван Бенчев с диск към нея „Горчивата чаша на успеха: 101 години Елена Николай“. От 2013 г. Община Панагюрище провежда първия в България Международен конкурс за млади оперни певици „Елена Николай“. През 2015 г., по случай 110-ата годишнина от рождението на оперната прима, е премиерата на филма на Дочка Кацарева „Елена Николай - великата, световната, златната!“.

Като първата Брунхилда след войната ѝ аплодирани в Рим, Мюнхен, Хамбург... Италианският печат пише: „Какъв парадокс, първата „италианска“ Брунхилда е от България!“.

Ла Скала. Мечтата ѝ да стъпи на сцената на Ла Скала, на която е примадона 19 сезона, се сбъдва през 1938 г. Репертоарът ѝ надхвърля 40 заглавия, пее на 6 езика - италиански, немски, френски, руски, испански и български, изпълнява над 20 централни роли. Гастролира и в Римската опера, „Гранд опера“ в Париж, „Ковънт Гардън“ в Лондон, Метрополитен опера в Ню Йорк, във Виена, Барселона, Буенос Айрес и Рио де Жанейро.

Най-великото мецосопрано на XX век. В оперното пеене мецосопранът е голяма рядкост, а че Елена Николай е природен феномен, признал целият свят. Българката достигнала върховете на световната слава с интерпретаторското си майсторство - от най-висока класа, с изумително пластичната си фигура, с властното си сценично присъствие, със зарзателния си темперамент, с белкантовата си техника, с обширния си репертоарен диапазон и преди всичко - с поразяващия си глас - близо три октави, който тя владее до съвършенство. Великият Борис Христов признавал, че когато пее с нея, винаги ще е № 2, а невероятната Мария Калас просто се страхувала от нея. Съхранените записи на Елена Николай потвърждават, че уникалният ѝ глас е без аналог и днес. Единствената роля, за която мечтаела, но никога не изпълнила, е на Мадам Бътерфлай - тази партия е предназначена за високо сопрано и изисква много крехка и нежна фигура.

Звънката плесница. Критикът Франко Абиати следял отблизо кариерата на българката и пишел за изявиите ѝ. Но с времето, без причина, започнал да публикува все по-неласкави критики за нея, пишел неуважително и за произхода ѝ. След един спектакъл в ослепителното фоайе на Ла Скала,

в което имало и зрители, между двамата последвало обяснение. Провокирана от всеилния критик, оперната примадона, с една глава по-висока от него, загубила контрол и му зашлевила плесница. Зашеметен, Абиати се търкулнал по стълбището. На

умира. През 1940 г. се ражда Мария-Аурора, която певицата наричала Минка, по български. След време - юрист в Италия, тя не се интересувала нито от пееене, нито от миналото на майка си, нито от България. За разлика от повечето примадони, около които се вихрели скандални любовни истории, Елена Николай била вярна съпруга. Не си позволила нито една волност - нито преди, нито след смъртта на д-р Ди Маджо. Сковани от дистанцията ухаждори не си позволявали дори да ѝ целунат ръка.

Като истинска кралица! Така възкликнал най-големият диригент Тулио Серафин, когато през 1963 г., само на 58 г., тя решила да слезе от сцената. Била съспенана: само за месец починали майка ѝ и съпругът ѝ. „Феноменален глас, завладяващо артистично присъствие - това виждах цели 30 години... Тя слезе от сцената като истинска кралица!“, казал диригентът. Точно тогава ѝ позвънил Виторио де Сика, неин почитател от години. Търсел артистка за главна роля, единствено тя ставала. От 1963-та до 1968-ма Елена Николай прави с него в Рим 7 филма, проектирани по цял свят, у нас - не. Първият от тях е „Бум“ с участието и на Алберто Сорди.

С България в сърцето. Елена Николай пее у нас в Софийската опера и в зала „България“ през 1942 г., 1956 г. и 1961 г. Винаги ходела и до Панагюрище. „Където и да съм била по света, винаги в сърцето ми е имало място за града, където преминаха най-светлите ми години. Затова

винаги съм се смятала панагюричка“. Говорът на певицата се пази в Златния фонд на БНР. През 1984 г. в книгата на предаването „Вска неделя“ тя пише: „Животът просто трябва да се живее...“

В Италия - завинаги. Последните си години знаменитата оперна прима прекарва в спонсорирания от нея от 20 г. Дом „Верди“ в Милано, построен от композитора за възрастни музиканти. Самият той и жена му Жозефина са погребани там. „Много хора все ме питат защо не живея с Минка? В къщата „Верди“ аз имам всички най-големи удобства. Взела съм си всички скъпи на душата ми вещи, киломи, картини, книги... И

лай, при това българка! Светът е мой“...

И започнала гастроли из Европа и Америка. Жънела успехи в Чикаго, Далас, Ню Орлийнс, Лос Анджелис, Сан Франциско, Мексико Сити, Монреал, Рио де Жанейро, Буенос Айрес, Хавана, Сантяго де Чили, Канада, Колумбия, Венецуела. След време директорът на Ла Скала купил най-старото шампанско и огромен букет и на колена помолил да се върне. Триумфалното ѝ завръщане е през 1954 г.

Вярна съпруга - цял живот. Когато е на 33 г., в нея от пръв поглед се влюбил д-р Андреа ди Маджо, внук на професор Пинторио. Оженили се през 1937-ма. Купили си красива къща край Милано. Първата им рожба

тук, в този дом, сред спомените си, бих искала да доживея дни-те, които Господ ми е дал“, пише Елена Николай. Завесата на живота ѝ се спуска на 23.10.1993 г. - на 88 г. „Отиде си един от най-здравите стълбове на театър Ла Скала и изобщо на оперния театър - българо-италианката Елена Николай, която живееше в Италия, но никога не забрави най-старото българско и огромен букет и на колена помолил да се върне. Триумфалното ѝ завръщане е през 1954 г.“

Мария Рашкова

Използвани са публикации на: В. Митев, Л. Първанова, В. Овчарова, О. Стамболиев.

Сантуца в „Селска чест“ от Маскани, Ла Скала

ка не успяла да синхронизира пеенето си с квартета, което изложило на риск бъдещето ѝ като певица. Пинторио и опитният

За връзка с редакторите на „Трибуна Арсенал“:
Редакция: e-mail: tribuna.arsenal@gmail.com
Деляна Бобева: 0882 98 70 13, e-mail: didab@abv.bg
Диана Рамналиева: 0882 98 70 14, e-mail: diana_ramnalieva@abv.bg
Мария Рашкова: 0882 98 70 12; **Първолега Петкова:** 5 74 55